

Posudek oponenta na magisterskou práci **Hany Bardoňové**:

Demosociální postavení České republiky v rámci EU: současnost, osmdesátá léta a meziválečné období

Téma práce je velmi zajímavé a mohlo by být východiskem řady demografických i sociálně-ekonomických studií. Přestože se postavením České republiky v rámci EU již některé práce zabývaly, trendy směřující k homogenizaci či heterogenizaci v rámci EU byly zkoumány většinou jen z hlediska úzce vybraných proměnných vztahující se k nějakému demografickému procesu. Omezením pro obdobné typy prací jsou neúplné či nedostatečně srovnatelné datové zdroje. Velkým přínosem předložené práce je jak širší záběr, tak především délka časového horizontu, který daná práce postihuje. Práce zkoumá změny v demosociální diferenciaci evropských zemí od meziválečného období až po současnost.

Práce je rozdělena do 8 kapitol, které na sebe logicky navazují. V úvodu předkládá tři hypotézy, které se snaží prostřednictvím vhodných statistických metod ověřit. V kapitole věnované metodologii zdůvodňuje vymezení časových úseků a použití vybraných ukazatelů. Dále autorka neopomněla zařadit kapitolu o historických souvislostech, jež slouží k celkovému dokreslení vývoje v evropském regionu. V další kapitole je podrobně rozebrána statistická analýza. Stěžejní kapitolou je zhodnocení výsledné typologie států pro zvolené časové úseky. Pro dokreslení demosociálního vývoje byly kromě ČR určeny 4 státy. Výběr těchto států byl vysvětlen v samostatné podkapitole.

Připomínky mám pouze ke kapitole 4 nazvané Demosociální vývoj. Název kapitoly neodpovídá skutečnému obsahu kapitoly, neboť zde není analyzován demosociální vývoj jako v kapitole 7, ale teorie demografické revoluce a druhého demografického přechodu. Tato kapitola je nesporně důležitá, avšak slouží k teoretickému vysvětlení obdobných trendů, které s určitým časovým zpožděním nastoupily ve všech evropských státech. Navíc se domnívám, že by bylo vhodnější zaměřit se na projevy těchto procesů v evropských státech a vynechat části týkající se rozvojových zemí, např. vymezení japonsko-mexického typu (který je z dnešního pohledu diskutabilní) či vysvětlení typu charakteristického pro imigrační země jako je USA či Austrálie.

Rozsah práce je odpovídající a struktura vyvážená. Autorka dokázala vhodně využít nejrůznějších zdrojů informací. Dále prokázala velmi dobrou znalost statistických metod a dokázala je dobře aplikovat. Přiměřená pozornost byla také věnovaná technickému zpracování práce. Použité proměnné jsou správně definované a tabulky v příloze podrobně popsány. Domnívám se, že práce splňuje všechny požadavky kladené na magisterské práce. Doporučuji přijmout práci k obhajobě.

21.9.2009

RNDr. Jiřina Kocourková, Ph.D.